

NEZÁVISLÉ STRANY

#2

DIVADELNÝ SPRAVODAJ

FEDIM 3. júna 2023

HLAS SMERU

Vieš ako sa vyrába statická elektrina? Čo je to katalyzátor? Ako sa vyrába hustota kvapalín alebo ako prebiehajú fázové premeny? Nevieš, ale vravíš si, že to nevedíš? Vadí! Divadlo ťa neuživí...

Veď už svojho času oný pán K. hlásal, že keby nemal rodinu, s prehľadom by vyžil aj z učiteľského platu. Ale neskúsil to. A preto ja osobne si veľmi ctím vašich pedagógov a pedagogičky, milí fedimáci a fedimáčky, ktorí a ktoré s vami už dlhé roky pracujú a tvarujú vás. Tvoria vás. Navigujú prostredníctvom divadla k hodnotám a k svetonázoru. Systematicky sa snažia, aby ste rástli ako divadelne, tak aj osobnostne. Ctíte si ich aj vy!

Pretože divadlo nie je len o výsledku a úspechoch. Je to najmä o neustálej práci na sebe, práci s ďalšími ľuďmi v súbore, práci s publikom, ktorému chceme vždy niečo zdeliť. Niečo, čo je pre nás, pre vás tvorstvo podstatné. Niečo, o čom si myslíte, že by sa nemalo mlčať.

A aj z tohto dôvodu verím, že diela, s ktorými sa tu uchádzate o priazeň koalíčného zlepenca s ambíciou hrať mimo hraníc svojho pôsobenia, vznikli z ľudských dôvodov a najmä z vašich potrieb. Je náročné dívať sa tri dni na takéto ťaživé témy. Odráža to totiž aktuálny stav našej spoločnosti. A vy všetci robíte maximum, čo je vo vašich možnostiach, aby ste tento stav zmenili. Aspoň svojou troškou prispeli.

Preto vám všetkým vopred odpúšťam, že sa na predstaveniach nezasmejem, ale naopak. Že z nich vyjdem zahĺbený a možno trochu smutný. Nie však vašou vinou. Odpusťte teda prosím aj vy mne.

MATEJ FELDBAUER

ODÓR VEČERA

Neraz som si z dlhšej chvíle (no s krátkou výplatnou páskou) predstavoval pesničkára, profesionálneho „zážitkára“ a milovníka mollových akordov Nanyho Hudáka na poste ministra kultúry Slovenskej republiky (lat. Kakidžistánu).

Imaginujte so mnou: má takú odvahu, že sa nielenže v Prievidzi narodil, ale sa aj rozhodol neďaleko žiť. Gitara je neodmysliteľnou súčasťou jeho každodennosti. Chodieval s ňou do potoka pri Chalmovej, cikať na mraveniská, na opekačky v garáži a keby ho ktosi zavolať, tak by s ňou burcoval aj pred parlamentom. Láska, nežne, motivačne. Ako vždy. Aj v Prievidzi.

Darmo, junač dobrej vôle. Jeho koncerty nech sú novými vládnymi tlačovkami. Už žiadne štatistiky, atómovky, brožúry či vyprázdnené prezentácie a vizuálne pomôcky. Pekne osvedčený akord Em, piesne o intergalaktických snoch a namiesto modrého saka etno tunika slovenského vikinga. Kampaň by bola bývala začala dnes večer počas koncertu na FEDIM-e, čiže vlastne večera, keďže si dnes a možno aj popozajtra budeš čítať tento pamflet.

Ak už snívate o Nanyim ministromi so mnou, máme v štáte vážny problém!

JAKUB MOLNÁR

TA ERRATA A RATATA ERRATATAT

Vo včerajšom vydaní Nezavislých strán sme nesprávne uviedli nadobudnuté priezvisko členky koalíčného zlepenca Alenky Lelkovej. Správne malo byť uvedené „Weisel“, nie „Wiesel“. Charakteristika a význam ostávajú bezo zmeny. Pozn. pre zarytých antigermanistov, nesprávne uvedené priezvisko Wiesel znamená lasica. Omyl pravdepodobne spôsobila členka Prípravného a organizačného výboru za Národné osvetové centrum Mgr. art. Lucia Hrom-

níková, ktorá bola ešte donedávna Lasičková. Možno i preto sme sa omylom ocitli v čeľadi lasicovitých (cicavce), namiesto ríše hmyzu – čeľaď včelovitých (keďže die Weisel je v nemčine včela kráľovná). Členke koalíčného zlepenca, včelárkam, včelárom, rodine Milana Lasicu a čitateľstvu sa ospravedlňujeme.

Rovnako chceme poprieť mylnú informáciu, že tento festival finančne podporil Fond na podporu umenia. Nepodporil. Nech si teda trhne grantom. **RED**

NEUMIERAJTE, PROSÍM, STE V PORADÍ

na motívy K. Krapivu, P. Dostála a V. Spilku – Petr Mészáros – Divožienky – Levice

Vietor juhozápadný, mierny, premenlivý

Festival FEDIM 2023 odštartovala inscenácia Neumierajte, prosím, ste v poradí v podaní Mestského divadla mladých Divožienky z Levíc. Námetom im bola sci-fi fantazmagória na motívy diela Kondrata Krapivu, (Brána nesmrteľnosti), v úprave Pavla Dostála a Vratislava Spilku.

Dielo o tom, že aj najgeniálnejšia myšlienka sa môže stať problémom ľudstva, je v úprave tvorcov trefne aktuálna. Celý dej sa odohráva pred dvoma paravánmi, ktoré slúžia aj ako malé zákulisie pre štyri herečky. Tie sa za pomoci rýchlych kostýmových zmien a úprav premieňajú na všetky postavy v hre.

Hlavnou témou hry je nový lekársky objav – liek na nesmrteľnosť, po ktorom všetci túžia a ktorý spôsobí veľký rozruch a konflikty medzi ľuďmi. Lekárka, ktorá ho vynáša s čistým úmyslom, je konfrontovaná chamtivou spoločnosťou, ktorá v túžbe po moci odkrýva všetky svoje temné stránky. Postupne, formou krátkych situácií vidíme postavičky guver-

néra, kňaza, biologičky, politika, novinárov, umelcov a aj bežných ľudí, ktorí sú posadnutí túžbou vlastniť tento liek. Zmes bizarných situácií je vtipne vypointovaná a herečky svoje postavy vždy tvoria s ľahkosťou a nadsádzkou. Jednotlivé scény dopĺňajú reprodukované správy z novín, či hlásenia miestneho rozhlasu. Bizarnosť situácií a postavičiek podčiarkne na záver príbehu sestrička, ktorá prizná pravdu, ako to naozaj bolo s myšou Matuzalemom. Jednotlivé situácie nasledujúce za sebou sú

čoraz bizarejšie, avšak napätie inscenácie občas trochu nekorešponduje s obsahom – napríklad v situácii v tehotnou ženou, ktorá by mohla byť ešte vyhrotenejšia. Temporytmu inscenácie by možno pomohla malá úprava vo forme škrtov, resp. skrátenia situácií, ktoré sú obsahovo podobné.

Na záver chcem však tvorcov pochváliť za javiskovú disciplínu, sústredenosť a kreativitu. Len tak ďalej!

NAĎA UHEROVÁ

DIVOŽIENKY SĽUBUJÚ ISTOTY!

Divožienky Gréta a Alicia mi dovolili nazrieť do ich spoločného procesu myšlienkových pochodov a na moje otázky odpovedali úprimne, odvážne a pre ľudí.

Bolo to drsné...

Gréta: My sme sa najprv rozhodli, že budeme robiť niečo vtipné.

Alicia: (prikyvuje)

G: A mali sme veľa tém, ale boli také nedokončené.

A: (prikyvuje)

G: Potom prišiel režisér už s hotovým textom, ktorý, keď sme si prečítali, okamžite sme ho chceli spracovať. Má to aj hlbokú myšlienku, ktorá nás zaujíma.

A: Mne príde hnusné, ako sa k sebe ľudia správajú, napríklad ako aj v predstavení k tehotnej žene. Nejaká pekná vec, ktorá je pozitívna, tak hneď príde negatívna a začnú sa robiť zlé a neľudské veci.

G: (prikyvuje)

Čo by ste ako spravili ako prvú, keby ste dostali do rúk elixír života?

A: Zahodila ho do stoky.

Ale to by znamenalo, že všetky „stočné“ zvieratá by nikdy neumreli.

A: Aha, tak potom by som to zničila iným spôsobom. Mňa osobne ani táto nesmrteľnosť neláka. Pre mňa je to „nie, radšej knihu“.

G: Ja by som zasvätila svoj život tomu, aby som našla správneho človeka, ktorý by to nezneužil. Aby to malo, čo najlepšie využitie. A keď sú možno „stočné“ zvieratá užitočné do budúcnosti, tak nech to majú.

A: (prikyvuje)

Ktorý vynález máte najradšej?

G: Zrkadlo.

A: Opasok.

A naopak, ktorý by ste zniesli zo sveta?

A: Yperit.

G: Atómová boma

A: Zbrane, tanky, jedy, škaredé mozgy.

Čo vy a hlodavce? Nemáte radšej korytnačky alebo kakadua?

G: Hlodavce sú super.

A: Ja sa bojím všetkých zvierat. Kamarátka má psa, ale s ňou už máme jasne stanovené pravidlá, takže keď poviem, že: „Tamara, pravidlá,“ tak ona to rešpektuje.

Pes či kamarátka?

A: Pes sa volá Tamara.

Keby ste vyhrali voľby, čo by ste zmenili?

A: Tamarine meno.

G: Hocičo v súvislosti so školstvom, čo by viedlo k väčšej pohodlnosti žiakov a žiačok.

A: A aby sa viac robilo pre ľud a pre obyčajných ľudí. Prvá vec, ktorá mi napadla, sú ženské potreby. Veľa ľudí si ich nemôžu dovoliť, tak prečo nie sú napríklad v automatoch za desať centov?

G: Nájst náhradu za kapitalizmus.

BAU

DADDY FREUD

kol. na motívy M. Bláhovej – Marica Šišková – B+S pri ZUŠ J. Rosinského – Nitra

Bruno a Samo

Malý detský stan na hranie, dve lavičky. Zo stanu vylezú dvaja chlapci, ktorí dávno nie sú malí. Asi sa kedysi spolu hrali, ale teraz medzi nimi cítiť odstup. Nedívajú sa jeden druhému do tváre, ich slová a vety občas tvoria dialóg, ale ten plynie skôr do priestoru, alebo do chrbta toho druhého.

Hovoria o všeličom. Plynule skáču z témy na tému, z obrazu do obrazu, ktoré nemajú jasné hrany. Niekedy v metaforách o vyrúbanom lese, po ktorom ostane spúšť, tak ako sa to stáva, keď popretínáme všetky svoje vzťahy. Sekera ničí, ale čo ak nám to ničenie pôsobí radosť? Nedá sa to zastaviť. Zostane len holá riť a nedá sa to vrátiť späť. Vynárajú sa spomienky. Na otca, na mamu. Pokazená detská riekanka ako pokazené detstvo. Atmosféra je intímna, ale napätá. List o otcovi, ktorý sa vytratil zo života potomkov, sa stáva zápalnou šnúrou. Dlhé šluky z cigarety nepriťahujú úľavu, lebo vydychovaný dym je dymom tlejúcej bomby. Vybuchuje opakovane. V hrách s rovesníkmi ústi do krutých verbálnych aj fyzických útokov. Rozumieme tomu. Každý sa snažíme nájsť si tu miesto, kde nám bude dobre, s kým si budeme rozumieť.

Nie je to bežné, dobre nacvičené divadlo. Samo a Bruno si na javisku kladú aj otázky, na ktoré ten druhý nie je pripravený. Vtedy je ich prejav minimalistický a civilný, ako na-

príklad v monológovi o divadelných súťažiach a prehladkach, ktorý zasvätených divákov aj pobavil. Neprekážajú ani vulgarizmy, pretože sú autentické a úplne presne kopírujú stav

zúfalých ľudí snažiacich si nájsť k sebe cestu, hoci sa nič nedá vrátiť späť. Samo a Bruno sa však snažia. A ja im veľmi držím palce!

ALENA WEISEL LELKOVÁ

OD...Ť SA DO P...E

Podľa názvu inscenácie Daddy Freud sa dalo čakať, že pôjde o nejakú podobu psychoanalýzy. Na prázdnom javisku stál detský stan, pred začiatkom predstavenia sme s členkami koalícieho zlepenca analyzovali, z ktorej rozprávky pochádzajú zvieratká na ňom vyobrazené. Bezvýsledne. Jedna z poslankýň v skratke dodala, čo hovoril Freud o dámskych kabelkách a vagínach. Detailnejšiu analýzu prerušil začiatok predstavenia.

Po chvíli sa ukázalo, že na zvieratká zo stanu môžeme zabudnúť, že nepôjde len o psychoanalýzu, že sa pred nami odohráva aj čosi ako malá – v najlepšom zmysle slova – arteterapia. Obaja chlapci – zaujímavé, odlišné typy – to miestami celkom rozkrútili. Lahko sa dalo rozoznať, ktoré slová použili z iných zdrojov, ktoré boli ich vlastné. Vlastné im boli vlastné, boli autentické, pozoruhodní – doslova – teda

hodní pozorovania. Ukázalo sa, že Blaho Uhlár môže mať svojich nástupcov. Nechýbali ani ostrejšie výrazy, už-už sa zdalo, že publikum ich prítomnosť prejde mlčaním, ale v závere predsa len neodolalo, pobavilo sa. Z rozhovoru po predstavení vyplynulo, že obaja autori/interpreti/performeri B. Uhlára vôbec nepoznajú, nevedia, kto to je, ani odkiaľ by ho mohli/mali poznať. Zároveň konštatovali, že s vulgarizmami nemajú problém, že im nevenovali zvláštnu pozornosť, že sú súčasťou života, tak patria aj na javisko. Vraj im najviac prenikli do improvizovaných častí. Áno, v inscenácii sú časti, ktoré sú vždy iné, nové, nečakané a prekvapivé aj pre samotných aktérov. Dajú sa identifikovať aj podľa toho, že v nich hrešia najintenzívnejšie. Hoci, ako

poznali, jeden je vulgárnejší v živote, druhý zase na javisku. Jeden je introvertnejší, druhý extrovertnejší, jeden by azda chcel byť herec, dokonca to vyštudoval, druhý nie. Ale obaja sa zhodli, že chcú odísť zo Slovenska, pretože to je mŕtva krajina, nádej nevidia žiadnu. Introvert by chcel žiť kdesi v zahraničí a pracovať z domu ako influencer, extrovert zvažuje Českú republiku alebo Poľsko.

Ich príbeh je vrstevnatý, zložitejší, ako by sa mohlo zdať, skrýva mnohé zákutia, do tých nás asi už nič. Ale tá presvedčivá skepsa, tá by nás mohla zaujímať. Možno si niektorí spomenuli na tú starú známu nahrávku z 90. rokov, o tom ako sa treba odtiaľto o.....ť, ktorá je aj online a hneď v niekoľkých verziách. Skepsa nám ide.

MRD

HNIEZDO

na motívy T. More, A. P. Čechov a A. Wuehler – Martin Bašista – DS Na skok – Raslavice

Pieskové podložie býva nestabilné

Monodráma je náročná divadelná disciplína. Divadelníkom totiž slubuje veľa – vypovedať všetky trápenia, ktoré omíňajú umelcovu dušu, vykričať do sveta všetky zásadné témy. Herec a režisér sú si bližší než kedykoľvek (minimálne na začiatku procesu), za ideálnych podmienok sú z nich rovnocenní tvoriví partneri. Ale všetky tieto vábivé vyhliadky zároveň prinášajú mnohé nástrahy.

Divadelný súbor Na skok sa rozhodol vyskladať monodramatický text z fragmentov viacerých diel. Mne sa podarilo vystopovať dva texty Thomas More Utópia a Ujo Váša od Čechova, priznávam, že tretí text Hniezdo nepoznám. V bulletine k festivalu súbor proklamuje, že cieľom inscenácie je zachytiť evolúciu hľadania dobra, spokojnosti a harmónie vo svete i medziľudských vzťahoch. Hlavná hrdinka Agnes v snahe dovolať sa odpovedí na viaceré otázky striedavo spytuje Boha, diabla i vlastné svedomie, a v niektorých momentoch sa obráti vo svojom zúfalstve aj na

diváka. No odpovede neprichádzajú zo žiadnej strany. Prečo? Nuž dôvody je viac.

Režisér Martin Bašista nás minulý rok očaril vydarenou parafrázou Čechovových Troch sestier, kedy sa prezentoval ako remeselné nesmierne zručný a dramaturgicky dobre podkutý ambicióznym mladým tvorcom. Priznávam, že včera som do sály vstupovala s nemalými očakávaniami, a zároveň si uvedomujem, že to nie je úplne fér. V prípade inscenácie Hniezdo sa totiž nevyvaroval nástrah, ktoré so sebou inscenovanie monodrámy nesie. Lákadlu vypovedať všetko totiž

inscenátori podľahli a tak inscenácia utrpela nekonkrétnosťou, do ktorej sklzála. Hniezdo raslavického súboru totiž otvára mnoho tém, no žiadnu z nich neexploruje dostatočne do hĺbky. Výrazne by jej prospelo zúžiť spektrum tém a prehliť ich. Hoci aj v tomto prípade je nesporné, že Martin Bašista je talentovaný režisér a hlavná protagonistka Anežka Hudáčková je herecky disponovaná, v realizačnom teame skrátka chýbal dramaturg a to sa stalo kameňom úrazu inscenácie, ktorej však potenciál rozhodne nechýba.

ZUZANA GALKOVÁ

UTOPISTICKÉ SĽUBY RASLAVICKEJ PRVEJ DÁMY

Ako by to vyzeralo, keby si každý z nás mohol vytvoriť vlastný ideálny svet od úplného základu? To nám skúsili sprostredkovať Martin a Anežka z divadelného súboru Na skok prostredníctvom Hniezda.

Čo nového v Raslaviciach?

Martin: Inak opýtané, čo nového vo svete?

Anežka: Nič takého. Začali sme skúšať novú inscenáciu.

Môžem si tipnúť? Čechov.

M: (smiech) Nie, Schillerovu Máriu Stuartovú.

Anežka, päťdesiat minút sama na javisku, to znie celkom ako výzva a sen každého divadelníctva.

A: Mne to popravde nerobí až taký problém. Ja rada hrám na ľudí a čím bližšie k nim som, tým lepšie. Cítim sa tam skrátka dobre. Áno, bolo to náročné. Nedajú sa všetky emócie dať do takého malého priestoru. Budovanie jednotlivých emócií bolo najnáročnejšie.

Dospeli ste k tomuto stuccu spoločne?

M: Bolo to spoločné rozhodnutie. Priniesli sme témy a texty.

A: Potom sme sa hrali v piesku.

M: Zároveň je to téma, ktorá sa týka každého.

Neromýšali ste, že by ste k tomu pristupovali trochu s nadhľadom, viac s humorom? Nemyslím to v zlom, len celý FEDIM sa zatiaľ nesie v takej ponurejšej atmosfére, či by sme sa radšej spoločne nezasmiali.

A: Martin nechce robiť komédie.

M: Ale veď sú tam rôzne vtipné situácie. Kto chcel, odčítal, komu neprišlo, tak... Každému idú prúdy myšlienok inak. Treba vnímať veci a je na každom ako ich navníma.

Čo ty a vtáky? Nemáš radšej korytnačky alebo hlodavce?

A: Prečo by som nemala rada vtáky? Ja mám rada všetky zvieratká.

A v inscenácii sú to nejaké konkrétne vtáky?

M: Bez peria ťažko povedať.

Keby ste vyhrali voľby, čo by ste zmenili?

A: Pivo zadarmo.

M: Najprv by ma porazilo, potom by som tomu neveril, a nakoniec by som z toho všetkého, čo by som chcel zmeniť, podal demisiu. Medzitým by ma zavraždilo osemstotisíc tajných spolkov, päťsto by ma chcelo podplatiť a dvetisíc by ma sfetovalo. Áno, radšej by som podal demisu.

BAU

NIČ

M. Lacko na motívy Charmsa, Kereta, Heviera a Ferlinghettiho – Marián Lacko – Alterna – Rimavská Sobota

Nemusíme vlastne nič...

Za posledné roky sa toho zmenilo tak veľa... Na druhej strane sa NIČ tak prelomové nestalo. Ľudia trpiaci syndrómom nechápavosti sa len vyzbrojili ďalšou NIČOTOU, ktorá vytvorila chaos v našich životoch. Avšak NIČ sme s tým neurobili. Len sa prizerali a utešovali. Počkáme. Veď zatiaľ sa NIČ také vážne nedeje. Ľudia predsa umierali vždy. Pasivitu v konaní nám podávajú infúziou do všetkých hodnotových buniek mysle, duše i srdca. NIČ sa zväčšuje ako rakovinotvorné bunky. Potichu, nevnímajúc signály, prijímame NIČ do našich životov ako toho najvzácnejšieho hosťa tohto storočia. Pretože do toho ďalšieho storočia je ešte ďaleko.

No NIČ, divadlo Alterna, podme na to. Aby bolo jasné, vy ste neprišli s NIČÍM. Vy ste do Tisovca priviedli Charmsa, Kereta, Heviera aj Ferlinghettiho. A to naozaj, nie je NIČ. Sadli ste si na stoličky a so stoickou výpoveďou nám varovali to NIČ, ktoré stále prehliadame. Ako keď sa malé dieťa zraní a tým, že nestrieka krv naokolo ho rodičia upokojujú „NIČ sa predsa tak strašné nestalo.“ Ale stalo. Ten svet, ktorý by mal byť úžasným miestom

kam sa narodiť, sa zmenil na mávnutie rukou Ježiša Krista na kríži nad zastrelenými výpoveďami právd, ktoré sa palcovými titulkami pretekali na sociálnych sieťach a ostatných „internetoch“. A stalo sa niečo? Samozrejme, že NIČ sa nestalo. Veď čo také by sa už v tejto slovenskej krajine mohlo stať, aby to nebolo

NIČ, ale niečo?

PS: Na rozbore Vám určite NIČ nové nepoviem. Prinesiem karty, keďže guľôčky vám už lezú hore krkom. A myslím si, že vám je jasné o kom / o čom hovorím, takže radšej už o ňom / o tom nehovorím NIČ :-)

KATKA HITZINGEROVÁ

KDE NIČ, TU NIČ

Ostatné dve predstavenia prvého dňa Fedimu spájali reprodukováný ľudský dych – hlboký a dramatický. Ostatok spočíval v rozdieloch. Pri rozdieloch ešte ostaneme (kým sú rozdiely a rozdielnosti možné a prípustné, nie je to najhoršie.) Členky a členovia súboru Divadla Alterna nie sú ani zďaleka takí skeptickí ako herci z nitrianskeho B + S. Chcú ostať – aspoň väčšina – na Slovensku a meniť veci k lepšiemu, vraj treba len chcieť, skúšať, hľadať a budovať (akokoľvek pamätníkom môže to posledné slovo byť podozrivo povedomé a aj a priori podozrivé).

Peter Purdek – predstaviteľ Krista zostupujúceho z kríža a skepticky mávajúceho rukou nad stavom ľudstva –, nevolný hovorca súboru, zahajuje v septembri štúdium herectva, chce sa aj prostredníctvom divadla vyjadrovať k stavu sveta (vo vlastnej ruke, už nie Kristovej, pritom netrpezlivo žmolí cigaretu, výrobcu sme však nestihli identifikovať). Pravda je, že záver ich kusu, vzťahujúci sa prevažne k nie tak dávny tunajším udalostiam a niektorým osobám (neradno každého označiť hneď za osobnosť), inicioval a skomponoval režisér Marian Lacko až po premiére, aby

azda diváctvo malo vo veci jasno.

Účinkujúce sa zase hrdlo prihlásili k poézii, vraj ju nielen čítajú, ale aj prednášajú, čosi aj sami zveršovali. Pri príprave inscenácie sa zaoberali aj filozofickými otázkami a prišli aj na to, že nič nie je, že totiž vždy je niečo. A niečím sa zaoberá predsa len lepšie ako ničím. A tak

sa zhodli na tom, že budú pozitívne reagovať na výzvu šéfredaktora Nezávislých strán a napriek mladému veku v septembri pristúpia k urnám. Nemajú ešte celkom jasno v tom, čo poputuje štrbinou, ale budú o tom premýšľať, len aby z toho nebolo nič, ale niečo.

MRD

EXIT POLL

ZÁPISKY Z POROTY

DIVOŽIENKY, LEVICE

Katarína Hitzingerová: Po tom skvelom Luckinom úvode, z ktorého by sa mal aj Feldbauer čo naučiť...
Jakub Molnár: Keby tu bol.

Katarína: Keby tu bol. Začneme prvým predstavením.

Katarína: Chcete sa vyjadriť?

Petr Mészároš: Zatiaľ nie, zatiaľ sme spokojní.

Zuzana Galková: Prišiel na psa mráz. Názov inscenácie vo mne vzbudzuje existenciálnu úzkosť. To by som vám chcela povedať na úvod.

Zuzana: Hľadám slovo.

Jakub: Karikatúra.

Zuzana: To je super slovo – karikatúra.

Zuzana: Videli sme večný súboj človeka, teda vedúceho súboru s technikou. Skúste si to predprípraviť dopredu. Ale zásadný problém bolo objavenie smrtky, to sa mi videlo byť nešikovné. Ja sa smrti bojím, kým ju nezbadám.

Zuzana: Drobné chybičky krásy, ktoré sa všetky dajú ľahko odstrániť.

Zuzana: Pracujem v štátnej inštitúcii, teda v škole, takže viem, že sa vykazujú veci, ktoré reálne neexistujú.

Katarína: Je jedno či krysa, či človek, všetci umrieme.

B + S, NITRA

Alena Weisel Lelková: S tým jogurtom na hlave, s prepáčením osratý od holuba, veľmi veľkého.

Katarína: Mňa bavilo Maricu sledovať. Tá aktivita v tele...!

Katarína: Nie je jednoduché prísť s niečím osobným na javisko. To oceňujem.

Katarína: To bola maďarská pesnička?

Jakub: Dve.

Katarína: Dve. Všetci si myslia, že keď som z Lučenca, viem po maďarsky. Nevie.

Marica Šišková: Ani oni nevedia po maďarsky. Samo rád mystifikuje. Je to haluz.

Zuzana: „Na javisku stan, v názve Freud, bože, čo nás čaká.“ To som si hovorila na začiatku.

Zuzana: Obaja ste bolestne charizmatickí. Trápíte

jeden druhého, trápíte sami seba, ale netrápíte diváka, to je veľmi vzácny moment.

Zuzana: Mne to pripomenulo film Funny Games. Nie celkom, ale v niečom áno.

Zuzana: Asi by som to ukončila tým, že kotníky máte pekné obidvaja.

Jakub: Apokalyptický podcast Janka a Marienky, resp. Janka a Janka o fragmentoch z detstva s ich nekonečným vysporadúvaním sa.

Jakub: Mal som dojem biblického momentu.

Katarína: Amen!

Marica: Nemám nič na srdci, ale chcela by som chalanom poďakovať. Jediné kritérium bolo, keď do toho ideme, musíte byť pravdiví. A keď sa bojíte, mlčte.

DS NA SKOK, RASLAVICE

Zuzana: Začala by som tým, že dúfam, že aj po tomto rozbere ostaneme kamarátmi. Čo bytostne potrebujete, je dramaturg.

Zuzana: Nevie, či hovorím zrozumiteľne.

Režisér: Asi hej.

Zuzana: Hovorím len o jednom zásadnom okamihu, ktorý sa stal kameňom úrazu, to neznamená, že celá inscenácia je kameňom úrazu.

Jakub: Nevie, či mi rozumiete, ak nie, tak zakašlite.

Katarína: Ja rozumiem, ja ťa preložím.

Jakub: V tom prípade odovzdávam žezlo.

Jakub: Ale teraz na obranu...

Zuzana: Nemusíš obraňovať, ja som chválila.

Jakub: Aha, tak na doplnenie.

Jakub: Na krajskej prehliadke nebola prítomná tá sexuálna živočíšna rovina, aspoň nie v takej miere. To si si včera uletela. Ale to myslím v dobrom, je to vhodný doplnok.

Jakub: Skúsím si napraviť reputáciu, dúfam, že budem zrozumiteľnejší. Mňa si ako dramaturga nevolajte, nepomohol by som vám.

Katarína: Potrebujete dramaturga, to podpisujem.

Možno aj Jakuba.

Jakub: (Gestom ruky naznačuje, že nie.)

Katarína: (O herectve.) Nemyslím Stanislavského,

možno to bude skôr Michail Čechov... Prílišná expresia, ako trhanie si vlasov v hollywoodských filmov.

Katarína: Môžeme hovoriť aj španielsky.

Jakub: (Dáva najavo pochybnosti.)

Zuzana: Ale možno sa mýlim, aj to je vždy možnosť.

Režisér: Asi fajn, ďakujeme.

Nada Uherová: Prečo ste si to vybrali?

Martin: Takí sme my a sme tu.

DS ALTERNA, RIMAVSKÁ SOBOTA

Katarína: Dobré ráno, Rimavská Sobota.

Marian Lacko: Čo dobré ráno, skús ísť cez Hnúšťa, kde je dnes stretnutie veteránov. Ideš v kolone dvadsiatkou.

Katarína: Vy ste tu nespali?

Marian: My nemáme nárok.

Zuzana: Začnime. Do Tisovca ste priviezli jedno veľké nič.

Katarína: Dajme si čaj, ja neviem, s Ficom.

Marian: Fico je pre mňa ten ryšavý človek. Veľké nič.

Katarína: Ja som nevidela dokonalé predstavenie.

Dúfam, že ani neuvidím. Lebo dokonalosť neexistuje.

Marian: Kto chce veľa objat, málo stisne.

Zuzana: Nemôžeme povedať, že ide o divadlo poézie, ale miestami z toho taký „vajbík“ siel.

Jakub: Ja by som strašne nerád súhlasil s tým záverečným apelom. Ale áno, táto krajina sa stala ničím.

Zuzana: Na záver som mala dojem, že na javisku stoja ľudia, ktorí môžu niečo zmeniť. Nevie, či to bolo nočnou hodinou...

Jakub: Včera som sa takmer pošmykol na vlastnej slze.

Jakub: Ponuka na inšpiráciu. Tie v úvode rozhádzané stoličky sú len rozhádzané stoličky. Nedalo by sa s tým ešte pracovať?

Marian: Aj ja som rozmyšľal, či sa s tým nedá ešte niečo robiť. Kde to vlastne sme? Ale aj Revízor začína in medias res.

Katarína: Máte ešte niekto niečo na srdci...?

ZAPÍŠAL MRD

FESTIVAL FINANČNE PODPORILO:

**NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM**

FESTIVALOVÝ DENNÍK Č. 2

Redakcia: **Samo Trnka** – šéfredaktor a grafik, **Miroslav Dacho** – redaktor, **Matej Feldbauer** – redaktor. Foto: (ak nie je uvedené inak) **Jaroslav Dvorský**. Náklad: 100 ks. Vydáva Národné osvetové centrum, Bratislava a Gemersko-malohontské osvetové stredisko, Rimavská Sobota.